

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

NGUYỄN THỊ MINH NGUYỆT

**ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG NGUỒN THẢI VÀ CÔNG
TÁC QUẢN LÝ, XỬ LÝ CHẤT THẢI RẮN SINH
HOẠT TẠI HUYỆN VĂN CHẤN, TỈNH YÊN BÁI
GIAI ĐOẠN 2016 -2019**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG**

Thái Nguyên, năm 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN THỊ MINH NGUYỆT

**ĐÁNH GIÁ THỰC TRẠNG NGUỒN THẢI VÀ CÔNG
TÁC QUẢN LÝ, XỬ LÝ CHẤT THẢI RẮN SINH
HOẠT TẠI HUYỆN VĂN CHẤN, TỈNH YÊN BÁI
GIAI ĐOẠN 2016 -2019**

Chuyên ngành: Khoa học môi trường

Mã số: 8.44.03.01

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG**

Người hướng dẫn khoa học: TS. Nguyễn Thị Lợi

Thái Nguyên, năm 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các số liệu, kết quả nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tôi xin cam đoan rằng các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được ghi rõ nguồn gốc.

Thái nguyên, ngày tháng năm 2020

Học viên

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành báo cáo này, tôi xin chân thành cảm ơn Trường Đại học Nông Lâm – Đại học Thái Nguyên đã tạo điều kiện để tôi có cơ hội được học tập và nghiên cứu tại Trường.

Tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành và sâu sắc đến quý thầy cô khoa Môi trường, Phòng Quản lý đào tạo sau đại học – Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên đã tận tình truyền đạt kiến thức, hướng dẫn, tạo điều kiện cho tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Đặc biệt, tôi xin bày tỏ lời cảm ơn chân thành và sâu sắc đến cô giáo **TS. Nguyễn Thị Lợi** người đã tận tình giúp đỡ, hướng dẫn tôi trong quá trình thực hiện và hoàn thành luận văn.

Tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành đến các cán bộ UBND huyện Văn Chấn, tỉnh Yên Bái; phòng Tài nguyên môi trường huyện Văn Chấn đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hỗ trợ thu thập các tài liệu phục vụ cho luận văn.

Cuối cùng, tôi muốn bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến gia đình, người thân và các anh chị em bạn bè đồng nghiệp đã luôn ủng hộ, động viên và giúp đỡ cho tôi trong quá trình thực hiện luận văn.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2020

Tác giả

Nguyễn Thị Minh Nguyệt

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC BẢNG	v
DANH MỤC HÌNH	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.	1
2. Mục tiêu của đề tài.	2
3. Ý nghĩa của đề tài.....	2
Chương 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1. Cơ sở khoa học và thực tiễn của đề tài	4
1.1.1. Cơ sở khoa học.....	4
1.1.2. Cơ sở lý luận và thực tiễn về CTRSH.....	8
1.2. Tình hình quản lý CTRSH trên Thế giới và ở Việt Nam.....	14
1.2.1 Tình hình quản lý chất thải trên thế giới.....	14
1.2.2. Tình hình phát sinh CTRSH tại Việt Nam.....	20
1.5.2. Công tác quản lý chất thải rắn sinh hoạt tại tỉnh Yên Bái	25
Chương 2. ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	40
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	40
2.3. Nội dung nghiên cứu.	40
2.4. Phương pháp nghiên cứu.....	40
2.4.1. Phương pháp thu thập số liệu thứ cấp	40
2.4.2. Phương pháp chọn điểm điều tra	41
2.4.3. Phương pháp điều tra, thu thập số liệu sơ cấp	42
2.4.4. Phương pháp dự báo khối lượng CTRSH phát sinh trong tương lai	44

2.4.5. Phương pháp phân tích và xử lý số liệu	45
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.	46
3.1. Kết quả điều tra, đánh giá sơ lược về thực trạng môi trường huyện Văn Chấn.....	46
3.1.1. Vị trí địa lý của địa bàn nghiên cứu	46
3.1.2. Hiện trạng, diễn biến các thành phần môi trường và các vấn đề môi trường.....	47
3.1.3. Tình hình, kết quả thực hiện công tác bảo vệ môi trường	48
3.2. Đánh giá thực trạng CTRSH trên địa bàn huyện Văn Chấn giai đoạn 2016 -2019.....	51
3.2.1. Thực trạng quản lý rác thải sinh hoạt tại huyện Văn Chấn.....	51
Hình 3.4. Sơ đồ quản lý chất thải rắn sinh hoạt tại huyện Văn Chấn.....	52
3.2.2. Đánh giá thực trạng và công tác thu gom, xử lý CTRSH trên địa bàn huyện Văn Chấn.....	54
3.2.4. Kết quả điều tra, phân loại CTRSH	59
3.3. Điều tra, đánh giá thực trạng nhận thức của người dân về chất thải rắn sinh hoạt và ý thức bảo vệ môi trường.....	63
3.3.1. Kết quả điều tra, đánh giá tình hình thu gom, phân loại và xử lý CTRSH của người dân trên địa bàn huyện Văn Chấn	63
3.4. Dự báo lượng CTRSH và đề xuất giải pháp về công tác quản lý CTRSH trên địa bàn huyện Văn Chấn.....	68
3.4.1. Dự báo lượng CTRSH giai đoạn 2020 – 2025 trên địa bàn huyện Văn Chấn.....	68
3.4.2. Đề xuất giải pháp quản lý CTRSH trên địa bàn huyện Văn Chấn	70
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	75
1. Kết luận.....	75
2. Kiến nghị.....	76
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	77

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Thành phần chất thải sinh hoạt	6
Bảng 1.2: Phát sinh CTR đô thị ở một số nước Châu Á.....	16
Bảng 1.4: Hiện trạng phát sinh chất thải rắn toàn quốc	21
Bảng 1.7. Khối lượng CTRSH phát sinh trên địa bàn tỉnh Yên Bái năm 2017	35
Bảng 3.1: Lượng CTRSH phát sinh trên địa bàn huyện Văn Chấn, tỉnh Yên Bái giai đoạn 2016 -2019	56
Bảng 3.2: Lượng CTRSH được thu gom và xử lý trên địa bàn huyện Văn Chấn, tỉnh Yên Bái giai đoạn 2016 -2019.....	57
Bảng 3.3: Kết quả điều tra về lượng CTRSH tại huyện Văn Chấn, tỉnh Yên Bái	60
Bảng 3.4: Thành phần CTRSH tại huyện Văn Chấn, tỉnh Yên Bái.....	62
Bảng 3.5: Kết quả điều tra,đánh giá tình hình thu gom và xử lý CTRSH tại huyện Văn Chấn, tỉnh Yên Bái năm 2019	63
Bảng 3.6: Kết quả điều tra, khảo sát người dân về CTRSH và môi trường ...	66
Bảng 3.7: Dự báo lượng CTRSH phát sinh trên địa bàn huyện Văn Chấn giai đoạn 2020 -2025.....	69
Bảng 3.8: Kết quả dự kiến về thể tích lượng CTRSH phát sinh trong giai đoạn 2020 – 2050 tại huyện Văn Chấn.....	70

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 3.1: Biểu đồ về lượng CTRSH phát sinh và được thu gom tại huyện Văn Chấn giai đoạn 2016 -2019	58
Hình 3.2: Kết quả điều tra về tình hình phân loại rác tại các hộ gia đình ở huyện Văn Chấn, tỉnh Yên Bái	64
Hình 3.3: Kết quả điều tra về tình hình thu gom, vận chuyển rác tại huyện Văn Chấn, tỉnh Yên Bái	64
Hình 3.4: Kết quả điều tra về tình hình xử lý rác tại huyện Văn Chấn, tỉnh Yên Bái.....	64

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Hiện nay, trên bất cứ quốc gia nào trên thế giới, công tác quản lý chất thải rắn hiệu quả hiện đang là trọng tâm của những chính sách phát triển môi trường bền vững. Là một trong những nước đông dân, cùng với sự phát triển mạnh mẽ của nền kinh tế đất nước và quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa đang diễn ra một cách nhanh chóng, Việt Nam đã và đang phải đối mặt với nhiều thách thức và áp lực về môi trường, trong đó quản lý chất thải rắn là một trong những vấn đề môi trường cấp bách của nước ta.

Bức tranh toàn cảnh về công tác quản lý chất thải rắn sinh hoạt (CTRSH) trên phạm vi cả nước cho thấy, khối lượng chất CTRSH tại các địa phương trong cả nước gia tăng rất nhanh nhưng cho đến nay thực sự chưa có một mô hình xử lý CTRSH nào đơn giản, hiệu quả, đạt yêu cầu về vệ sinh môi trường. Các biện pháp xử lý CTRSH hiện nay chủ yếu là chôn lấp, tuy nhiên phương pháp này bộc lộ nhiều hạn chế do nhu cầu về sử dụng đất rất lớn và nguy cơ ô nhiễm môi trường từ các các khu vực bãi chôn lấp luôn luôn hiện hữu. Một số đô thị đã áp dụng phương pháp chôn lấp, đổ đống, kết hợp với đốt hờ, tuy nhiên những biện pháp này đang gây ra nhiều vấn đề ô nhiễm môi trường (mùi hôi, nước rỉ rác ...) mà đến nay vẫn chưa có biện pháp khắc phục hiệu quả. Một số địa phương đã và đang áp dụng công nghệ xử lý CTRSH kết hợp sản xuất phân vi sinh. Biện pháp này đã mang lại nhiều lợi ích kinh tế, xã hội và môi trường. Tuy nhiên, chi phí đầu tư tương đối cao, chất lượng sản phẩm chưa ổn định nên thị trường tiêu thụ còn hạn chế.

Yên Bái là tỉnh miền núi, nằm giữa vùng Tây Bắc – Đông Bắc và Trung Du Bắc Bộ, có tọa độ địa lý từ 21⁰24' - 22⁰16' vĩ độ Bắc; 103⁰56' - 105⁰03' kinh độ Đông. Phía Bắc giáp tỉnh Lào Cai, phía Nam giáp tỉnh Phú Thọ, phía Đông giáp 2 tỉnh Hà Giang và Tuyên Quang, phía Tây giáp tỉnh

Sơn La. Tổng diện tích tự nhiên của tỉnh Yên Bái là 688.627,64 ha, bao gồm có 9 đơn vị hành chính. Văn Chấn là một đơn vị hành chính cấp huyện thuộc tỉnh Yên Bái, trong những năm gần đây kinh tế của huyện có sự tăng trưởng liên tục, góp phần cho sự phát triển chung của tỉnh Yên Bái. Cuộc sống của người dân trên địa bàn huyện cũng ngày càng được cải thiện rõ rệt, tuy nhiên bên cạnh đó thì vấn đề môi trường rất đáng quan tâm là lượng rác thải rắn từ các hoạt động sản xuất và sinh hoạt của người dân trên địa bàn ngày càng lớn đã và đang làm ô nhiễm môi trường.

Do vậy để đánh giá một cách chính xác và đề xuất các giải pháp hữu hiệu cho vấn đề bảo vệ môi trường trước mắt và lâu dài của huyện Văn Chấn là điều hết sức cần thiết, xuất phát từ thực tiễn và được sự đồng ý của Trường Đại học Nông Lâm Thái nguyên, dưới sự hướng dẫn của cô giáo Tiến sĩ Nguyễn Thị Lợi em tiến hành thực hiện nghiên cứu đề tài “ ***Đánh giá thực trạng nguồn thải và công tác quản lý, xử lý chất thải rắn sinh hoạt tại huyện Văn Chấn, tỉnh Yên Bái giai đoạn 2016 -2019***

2. Mục tiêu của đề tài

- Đánh giá thực trạng tình hình quản lý và nguồn thải rác sinh hoạt, tại huyện Văn Chấn, tỉnh Yên Bái giai đoạn 2016– 2019;

- Đánh giá hiện trạng thu gom, vận chuyển, xử lý chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn huyện Văn Chấn;

- Đề xuất giải pháp hiệu quả trong quản lý chất thải rắn sinh hoạt trên địa bàn huyện Văn Chấn, góp phần nâng cao đời sống người dân và giảm thiểu ô nhiễm môi trường do chất thải rắn gây ra.

3. Ý nghĩa của đề tài

* Ý nghĩa nghiên cứu khoa học

- Nghiên cứu đề tài nhằm nâng cao kiến thức, kỹ năng thu thập và xử lý thông tin và rút ra những kinh nghiệm thực tế phục vụ công tác chuyên môn tư vấn môi trường sau này.